

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการศึกษาความรู้และการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันโรคความดันโลหิตสูง นำเสนอ
แบ่งออกเป็น 4 ส่วน

1. ลักษณะทั่วไปของประชากรที่ศึกษา
2. ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันความดันโลหิตสูง
3. การปฏิบัติตนเกี่ยวกับการป้องกันโรคความดันโลหิตสูง
4. ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้และการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันโรคความดันโลหิตสูง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

1. ลักษณะทั่วไปของประชากรที่ศึกษา

ตาราง 1 ร้อยละของประชากรที่ศึกษา จำแนกตามลักษณะทั่วไป

ตัวแปร	ร้อยละ (n = 100)
อายุ (ปี)	
20-29	17.0
30-39	28.0
40-49	17.0
50-59	13.0
สูงกว่า 60	25.0
รวม	100.0
เพศ	
หญิง	54.0
ชาย	46.0
รวม	100.0

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved

ตาราง 1 (ต่อ)

ตัวแปร	ร้อยละ (n = 100)
การศึกษา	
ไม่ได้เรียนหนังสือ	14.0
ประถมศึกษาปีที่ 4	56.0
ประถมศึกษาปีที่ 6	11.0
มัธยมศึกษาตอนต้น	8.0
มัธยมศึกษาตอนปลาย	7.0
ประกาศนียบัตร/อนุปริญญา	3.0
ปริญญาตรี	1.0
รวม	100.0
อาชีพ	
เกษตรกรรวม	43.0
รับจ้างทั่วไป	26.0
ไม่ได้ประกอบอาชีพ (วัยชรา)	10.0
ทำงานบ้าน (แม่บ้าน)	9.0
ลูกจ้างประจำ	5.0
ค้าขาย	4.0
รับราชการ	3.0
รวม	100.0

ตาราง 1 (ต่อ)

ตัวแปร	ร้อยละ (n = 100)
รายได้ประชากรที่ศึกษา (บาทต่อปี)	
น้อยกว่า 18,000	59.0
18,000-29,999	14.0
30,000-49,999	21.0
มากกว่า 50,000	6.0
รวม	100.0

ตามตาราง 1 ผลการศึกษาพบว่าประชากรตัวอย่างที่มีอายุ 20 ปีขึ้นไป จำนวน 100 คน ที่อาศัยอยู่บ้านหนองอาบช้าง ตำบลสันโป่ง อำเภอแม่อริม จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ร้อยละ 28 อยู่ในกลุ่มอายุระหว่าง 30 - 39 ปี รองลงมาคือ ร้อยละ 25 อยู่ในกลุ่มอายุ 60 ปี ขึ้นไป ส่วนกลุ่มอายุอื่น ๆ พบในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน อัตราส่วนระหว่างเพศชาย : เพศหญิง คิดเป็น 0.8 : 1 ระดับการศึกษา ร้อยละ 56 จะเป็นการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 4 ร้อยละ 14 เป็นกลุ่มซึ่งไม่ได้เรียนหนังสือ อาชีพ ร้อยละ 43 มีอาชีพทำนา ทำไร่ รองลงมาร้อยละ 26 เป็นการรับจ้างทั่วไป รายได้ร้อยละ 59 มีรายได้ต่ำกว่า 18,000 บาท ต่อคนต่อปี และ ร้อยละ 21 มีรายได้ระหว่าง 30,000 - 50,000 บาทต่อคนต่อปี

2. ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคความดันโลหิต

ตาราง 2 ระดับความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคความดันโลหิตสูง

ระดับความรู้		ร้อยละ (n = 100)
ดี	(80-100 %)	26.0
ปานกลาง	(60-79 %)	59.0
น้อย	(0-59 %)	15.0
รวม		100.0

$$\bar{X} = 14.41 \quad SD = 3.10$$

ตามตาราง 2 จากผลการศึกษาพบว่า ร้อยละ 59 ของประชากรมีความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคความดันโลหิตสูงอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้เท่ากับ 14.41 (คะแนนเต็ม = 22 คะแนน) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 3.10

ตาราง 3 ร้อยละของประชากรที่ตอบแบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคความดันโลหิตสูง
รายชื่อ

รายละเอียดแบบทดสอบความรู้	ตอบถูก (ร้อยละ)	ตอบผิด (ร้อยละ)
-การวัดความดันโลหิต ควรวัดต่อเมื่อมีอาการปวดหัว	14.0	86.0
-โรคความดันโลหิตสูงอาจเกิดจากกรรมพันธุ์ได้	22.0	78.0
-ความดันโลหิตล่างสูงกว่า 95 มิลลิเมตรปรอทถือว่า ความดันโลหิตสูง	29.0	71.0
-อาการง่วงเหงาหาวนอนจะเกิดขึ้นกับผู้ป่วยความดัน โลหิตสูง	37.0	63.0
-ความดันโลหิตล่างต่ำกว่า 90 มิลลิเมตรปรอท ถือว่าปกติ	39.0	61.0
-ผู้ที่ เป็นโรคความดันโลหิตสูง ควรตรวจวันการออก กำลังกายทุกชนิด	45.0	55.0

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตาราง 3 (ต่อ)

รายละเอียดแบบทดสอบความรู้	ตอบถูก	ตอบผิด
	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)
-การเติมน้ำปลา หรือเกลือลงในอาหารที่ปรุงแล้ว จะทำให้ความดันโลหิตสูงขึ้น	58.0	42.0
-การสูบบุหรี่อาจทำให้เป็นโรคความดันโลหิตสูงได้	62.0	38.0
-ผู้ที่เป็ความดันโลหิตสูงควรงดการสูบบุหรี่	63.0	37.0
-ถ้าอ้วนเกินไป การลดน้ำหนักตัวจะช่วยทำให้ ความดันโลหิตลดลงด้วย	63.0	37.0
-ความดันโลหิตสูงหายเองได้โดยไม่ต้องรักษา	76.0	24.0
-ถ้าไม่ควบคุมความดันโลหิตสูง อาจพบโรคแทรกซ้อน คือ หลอดเลือดเลี้ยงสมองแตก หัวใจวาย ไตวาย	77.0	23.0
-บุคคลที่อ้วนมีโอกาเป็นโรคความดันโลหิตสูง มากกว่าคนที่ผอม	77.0	23.0

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตาราง 3 (ต่อ)

รายละเอียดแบบทดสอบความรู้	ตอบถูก (ร้อยละ)	ตอบผิด (ร้อยละ)
-การออกกำลังกายสม่ำเสมอจะช่วยป้องกันโรค ความดันโลหิตสูงได้	81.0	19.0
-การที่มีความกังวลสูง อาจมีความดันโลหิตสูงขึ้นได้	84.0	16.0
-อาหารมีรสหวานมากเกินไปจะทำให้น้ำหนักตัวเพิ่มขึ้น	85.0	15.0
-ส่วนมากการอ้วนมาก ๆ ไ้มนำให้เป็นโรคความดัน โลหิตสูง	86.0	14.0
-การควบคุมน้ำหนักให้อยู่ในเกณฑ์ปกติไม่ให้อ้วนเกินไป จะช่วยป้องกันโรคความดันโลหิตสูง	86.0	14.0
-อาการปวดศีรษะ วิงเวียน ประสาทเครียด นอนไม่หลับ มักเกิดขึ้นกับผู้ป่วยความดันโลหิตสูง	86.0	14.0
-คนที่เครียดจะมีโอกาสเป็นโรคความดันโลหิตสูง มากกว่าคนไม่เครียด	92.0	8.0
-การตรวจวัดความดันโลหิตเป็นระยะ ๆ อย่าง สม่ำเสมอ จะช่วยให้ทราบว่า เป็นโรคความดัน โลหิตสูง	94.0	6.0

ตามตาราง 3 การวิเคราะห์แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคความดันโลหิตสูง รายข้อพบว่าประชากรร้อยละ 50- 86 ตอบผิดในเรื่องสาเหตุ อาการและการแสดงของโรคความดันโลหิตสูง ระดับความดันที่ปกติและสูงกว่าปกติ เมื่อไรควรมีการตรวจวัดความดันโลหิตและการออกกำลังกาย ในผู้ป่วยที่เป็นความดันโลหิตสูง ร้อยละ 23-42 ของประชากรตอบผิดเกี่ยวกับการป้องกันโรคความดันโลหิตสูงในเรื่องอย่ารับประทานอาหารเค็มจัด ควรดื่มน้ำสะอาด การควบคุมน้ำหนักตัวให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินของโรค ภาวะแทรกซ้อนในผู้ป่วยความดันโลหิตสูงและภาวะเสี่ยงต่อโรคความดันโลหิตสูงมากกว่าร้อยละ 80 ของประชากรมีความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคความดันโลหิตสูง โดยการออกกำลังกายสม่ำเสมอ การควบคุมน้ำหนัก การตรวจวัดความดันโลหิต อย่างสม่ำเสมอทราบถึงปัจจัยเสี่ยงของโรคความดันโลหิตสูง ว่าเกี่ยวข้องกับความเครียด การรับประทานอาหารรสหวานมากเกินไป ความอ้วน และทราบถึงอาการที่มักเกิดขึ้นกับผู้ป่วยความดันโลหิตสูง เช่น ปวดศีรษะ วิงเวียน ประสาทเครียด นอนไม่หลับ

3. การปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันโรคความดันโลหิตสูง

ตาราง 4 ระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันโรคความดันโลหิตสูง

ระดับการปฏิบัติ	ร้อยละ (n = 100)
ดี (80-100 %)	7.0
ปานกลาง (60-79 %)	16.0
ยังต้องปรับปรุง (0-59 %)	77.0
รวม	100.0

$$\bar{X} = 6.95 \quad SD = 2.63$$

ตามตาราง 4 การปฏิบัติตนเกี่ยวกับการป้องกันโรคความดันโลหิตสูง พบว่าร้อยละ 77 ประชากรมีการปฏิบัติตนอยู่ในระดับที่ยังต้องปรับปรุง มีเพียงร้อยละ 7 ที่มีการปฏิบัติตัวดี ค่าเฉลี่ยของคะแนนการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันโรคความดันโลหิตสูง เท่ากับ 6.95 (คะแนนเต็ม 15 คะแนน) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.63

ตาราง 5 ร้อยละของประชากรที่ตอบแบบสัมภาษณ์การปฏิบัติตนของประชากรด้านการป้องกันโรคความดันโลหิตสูง

รายละเอียดการปฏิบัติของประชากร	ปฏิบัติ (ร้อยละ)	ไม่ปฏิบัติ (ร้อยละ)
-เมื่อท่านกลุ่มใจ/เครียด/โกรธท่านจะไปหาพระเข้าวัด	18.0	82.0
-ท่านจะปฏิบัติทำสมาธิเป็นประจำ	22.0	78.0
-ท่านไปรับการตรวจวัดความดันโลหิตเป็นประจำ	22.0	78.0
-ท่านพยายามควบคุมน้ำหนักโดยรับประทานพวกผักผลไม้	24.0	76.0
-เมื่อท่านกลุ่มใจ/เครียด/โกรธ ท่านจะระบาย โดยบอกเล่าให้คนอื่นฟัง	30.0	70.0
-ท่านออกกำลังกายชนิดที่ทำให้เหงื่อออกทุกวัน	44.0	56.0
-ท่านใช้น้ำมันพืชปรุงอาหารทุกครั้ง	63.0	37.0

ตาราง 5 (ต่อ)

รายละเอียดการปฏิบัติของประชากร	ปฏิบัติ (ร้อยละ)	ไม่ปฏิบัติ (ร้อยละ)
-ทำนุสุมยาฉุน หรือยานัดเป็นประจำ	5.0	95.0
-ทำนุสุมบุหรี่ปื่อคลายเครียด	32.0	68.0
-ทำนุสุมบุหรี่ปื่อเป็นประจำ	33.0	67.0
-ทำนุดื่มเหล้าหรือเบียร์ทุกวัน	39.0	61.0
-ทำนุรับประทานอาหารเค็มเป็นประจำ	48.0	52.0
-ทำนุดื่ม กาแฟ หรือ โอเลี้ยงเป็นประจำ	52.0	48.0
-ทำนุชอบรับประทานอาหารที่มีรสหวานจัด	59.0	41.0
-ทำนุจะเติมเกลือหรือน้ำปลาก่อนรับประทานอาหารที่ปรุงแล้วทุกครั้ง	60.0	40.0

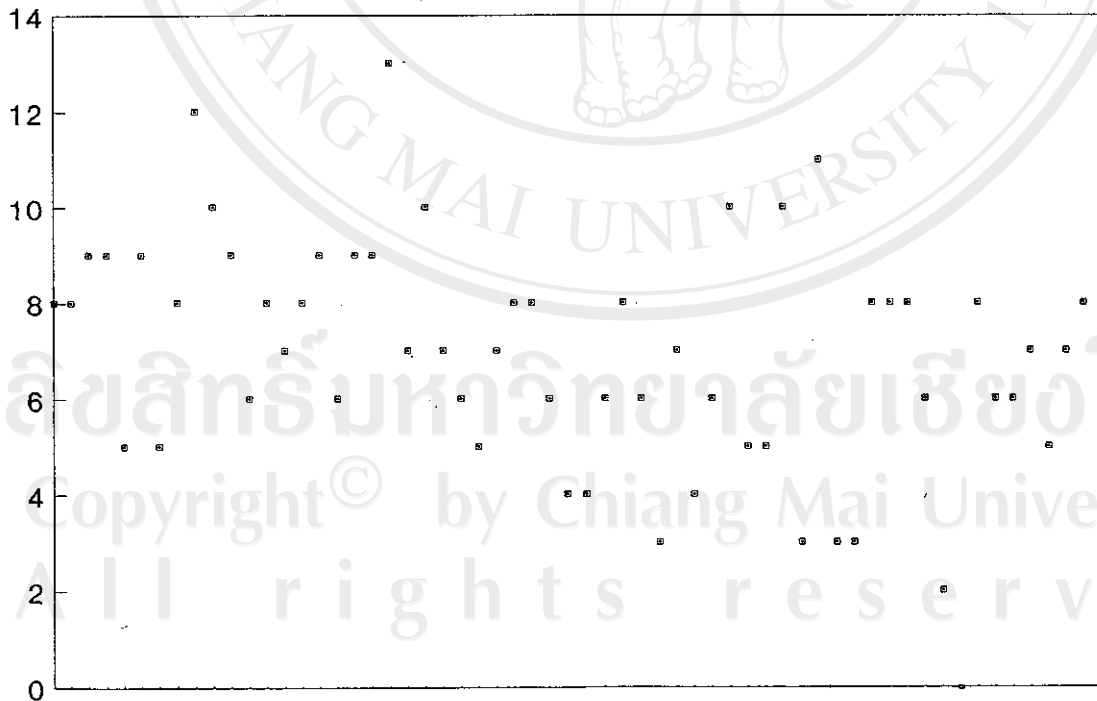
ตามตาราง 5 จากการวิเคราะห์แบบสัมภาษณ์การปฏิบัติตน เกี่ยวกับการป้องกันโรคความดันโลหิตสูง รายข้อพบว่าประชากรร้อยละ 18 - 63 ปฏิบัติตนในแง่ของการส่งเสริมการป้องกันโรคความดันโลหิตสูง เรื่องการผ่อนคลายความเครียด โดยการเข้าวัดการปฏิบัติทำสมาธิ การตรวจวัดความดันโลหิตเป็นประจำ การควบคุมน้ำหนักโดยรับประทานผักผลไม้ การผ่อนคลายความเครียดโดยการระบายกับบุคคลอื่น การออกกำลังกายและการใช้น้ำมันพืชปรุงอาหาร ร้อยละ 5 - 60 ของประชากร ปฏิบัติตนเสี่ยงต่อการเป็นโรคความดันโลหิตสูง ด้วยการชอบรับประทานอาหารเค็ม โดยการเติมเกลือ หรือน้ำปลาก่อนรับประทานอาหารที่ปรุงแล้วทุกครั้ง รับประทานอาหารหวานจัด ต้มกาแฟ โอเลี้ยง เหล้าหรือเบียร์ และสูบบุหรี่ ยาสูบ ยานัดเป็นประจำ

4. ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้และการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันโรคความดันโลหิตสูง

พบว่าความรู้ไม่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติในการป้องกันโรคความดันโลหิตสูง อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติ ($P > 0.01$) โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ = 0.0075

ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้และการปฏิบัติ เกี่ยวกับการป้องกันโรคความดันโลหิตสูง

คะแนนการปฏิบัติ

คะแนนความรู้

บทที่ 5

บทสรุป

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายโดยศึกษาในด้านความรู้ และการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันโรคความดันโลหิตสูง ณ บ้านหนองอาบช้าง หมู่ที่ 1 ตำบลสันโป่ง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้การศึกษาเชิงสำรวจ พร้อมทั้งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ และการปฏิบัติตน กลุ่มตัวอย่างที่นำมาศึกษาได้มาจากประชาชนทั้งชายและหญิงในครอบครัวทุกคนที่มีอายุ 20 ปีขึ้นไป ซึ่งอาศัยอยู่ที่บ้านหนองอาบช้าง หมู่ที่ 1 ตำบลสันโป่ง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ สุ่มตัวอย่างแบบง่ายได้ขนาดตัวอย่าง จำนวน 100 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ผลการวิจัยพบว่า

ร้อยละ 28 อยู่ในกลุ่มอายุระหว่าง 30-39 ปี รองลงมาคือ ร้อยละ 25 อยู่ในกลุ่มอายุ 60 ปีขึ้นไป ส่วนกลุ่มอายุอื่น ๆ พบในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน อัตราส่วนระหว่างเพศชาย : เพศหญิง คิดเป็น 0.8:1 ระดับการศึกษา ร้อยละ 56 จบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 4 และร้อยละ 14 ไม่ได้เรียนหนังสือ อาชีพร้อยละ 43 มีอาชีพทำนาทำไร่ รองลงมาร้อยละ 26 เป็นการรับจ้างทั่วไป รายได้ร้อยละ 59 มีรายได้ต่ำกว่า 18,000 บาทต่อคนต่อปีและร้อยละ 21 มีรายได้อยู่ระหว่าง 30,000-50,000 บาทต่อคนต่อปี

การทดสอบความรู้พบว่า ประชาชนมีความรู้อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 59 ค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคความดันโลหิตสูงเท่ากับ 14.41 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.10

การปฏิบัติตน เกี่ยวกับการป้องกันโรคความดันโลหิตสูง พบว่า ร้อยละ 77 ของประชากร มีการปฏิบัติตนอยู่ในระดับที่ยังต้องปรับปรุง ค่าเฉลี่ยของคะแนนการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันโรคความดันโลหิตสูงเท่ากับ 6.95 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.63

การหาความสัมพันธ์ระหว่างรู้และการปฏิบัติตนเกี่ยวกับการป้องกันโรคความดันโลหิตสูง พบว่า ความรู้ไม่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติในการป้องกันโรคความดันโลหิตสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P > 0.01$) โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ = 0.0075

อภิปรายผลการศึกษา

จากการศึกษาพบว่า ประชากรยังขาดความรู้ในเรื่องเกี่ยวข้องกับสาเหตุ อาการและการแสดงของโรคความดันโลหิตสูง ระดับความดันโลหิตที่ค่าปกติและสูงกว่าปกติ เมื่อไรควรมีการตรวจวัดความดันโลหิต และการออกกำลังกายในผู้ป่วยที่เป็นความดันโลหิตสูง ดังนั้นการให้ความรู้เรื่องความดันโลหิตสูง ควรเน้นในจุดดังกล่าว โดยเฉพาะแพร่ความรู้ให้แก่ประชาชนผ่านสื่อประเภทต่าง ๆ ให้ความรู้เรื่อง ความหมายของความดันโลหิตสูง ระดับความดันโลหิตปกติ และความดันโลหิตสูง สาเหตุ อาการ และการป้องกัน ได้แก่ การตรวจวัดความดันโลหิตเป็นระยะๆ การหลีกเลี่ยงปัจจัยเสี่ยง ด้วยการคุมน้ำหนักให้อยู่เกณฑ์พอเหมาะ งดอาหารเค็มจัด ออกกำลังกายสม่ำเสมอ ไม่เครียด และรักษาสุขภาพ โดยไม่สูบบุหรี่ ไม่ดื่มสุรา

ด้านการปฏิบัติเรื่องการป้องกันโรคความดันโลหิตสูง พบว่าส่วนใหญ่เมื่อมีความเครียด ความกลัว ความเมื่อยล้า ความขัดแย้งนั้นจะไม่นิยมหันไปเข้าวัด เอาพระเป็นที่พึ่ง ไม่ปฏิบัติสมาธิ หรือไม่ระบายโดยเล่าให้ผู้อื่นฟัง แต่การศึกษาครั้งนี้ไม่ได้ศึกษาถึงวิธีการลดความเครียด ความวิตกกังวลในประชากรกลุ่มนี้ สำหรับเรื่องการควบคุมน้ำหนัก ไม่ได้ควบคุมน้ำหนักโดยให้เหตุผลว่าถ้าควบคุมน้ำหนักจะไม่มีแรงทำงาน และสังคมในหมู่บ้านยังต้องการแรงงานในการเพาะปลูกอยู่มาก ส่วนเรื่องการออกกำลังกายก็เช่นเดียวกัน ไม่ได้ตั้งใจที่จะออกกำลังกายทุกวัน ส่วนใหญ่การใช้กำลังงานจนเหงื่อออกทุกวันนี้ เป็นการทำมาหาเลี้ยงชีพเท่านั้น จากการสัมภาษณ์การบริโภคอาหาร พบว่าร้อยละ 63 จะนิยมใช้น้ำมันพืชในการปรุงอาหาร โดยอาจไม่ทราบว่าสามารถลดความเสี่ยงต่อการเป็นโรคความดันโลหิตสูงได้ อาจเป็นผลเนื่องมาจากอิทธิพลโฆษณา ประกอบกับร้านค้าปลีกในหมู่บ้านมีน้ำมันพืชจำหน่ายแทบทุกร้าน ในการศึกษาครั้งนี้เป็นการสอบถามการปรุงอาหารโดยใช้น้ำมันพืชที่มีขายทั่วไปในร้านค้าปลีกหรือท้องตลาด แต่ไม่ได้แยกประเภทว่าเป็นน้ำมันพืชชนิดที่มีไขมันอิ่มตัว เช่น น้ำมันปาล์ม น้ำมันมะพร้าว หรือน้ำมันพืช ชนิดไขมันไม่อิ่มตัว เช่น น้ำมันรำ น้ำมันถั่วเหลือง และน้ำมันจากเมล็ดดอกทานตะวัน ฯลฯ

ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ และการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันโรคความดันโลหิตสูง พบว่า ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคความดันโลหิตสูง ไม่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตนของประชาชน ($P > 0.01$) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.0075 ทั้งนี้เพราะการปฏิบัติ

อาจรับรู้ถึงพฤติกรรมของแต่ละบุคคล ตามความคิด ความพอใจของตนเอง ของ (Benjamin S. Bloom, 1975) กล่าวคือมีการปฏิบัติจนเกิดความเคยชิน โดยที่ไม่ทราบว่าเป็นการปฏิบัติที่เป็น การส่งเสริมการป้องกัน โรคความดันโลหิตสูงและไม่ได้สัมพันธ์กับการมีความรู้ ในเรื่องการป้องกัน และสอดคล้องกับทฤษฎีความสัมพันธ์ระหว่างความรู้การปฏิบัติและองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องของ เอนก ทวีแสง (2519) คือ ความรู้มิใช่เครื่องรับประกันว่า ผู้ที่มีความรู้จะปฏิบัติที่ถูกต้องเสมอไป ทั้งนี้ เพราะความรู้นั้น ไม่แน่ว่าจะเร้าใจให้กระทำในสิ่งที่ปรารถนั้เสมอไปหรือไม่ แต่ยังมีองค์ประกอบ อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องที่จะมีผลโน้มน้าวที่จะจูงใจให้ปฏิบัติหรือชักจูงใจให้ปฏิบัติ เช่น ระดับการศึกษา อายุ อาชีพ ฐานะทางเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ชนบทธรรมเนียมประเพณี ตลอดจนสภาวะแวดล้อม ต่าง ๆ

อย่างไรก็ดี การศึกษาเกี่ยวกับความรู้ และการปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกัน โรคความดัน โลหิตสูง สามารถนำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานในการให้สุขศึกษาโดยที่เสริมสร้างความรู้ให้แก่ประชาชน ให้ตระหนักถึงอันตรายของโรค และการปฏิบัติตนในการป้องกันหรือลดปัจจัยเสี่ยง และมีส่วนร่วม ในการดูแลรักษาตัวเอง ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

ข้อเสนอแนะผลการศึกษา

1. การให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกัน โรคความดันโลหิตสูง ในกลุ่มประชากรที่ศึกษา นี้ หรือประชากรที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับประชากรที่ศึกษา เจ้าหน้าที่สาธารณสุข หรือบุคลากรทางการแพทย์ที่เกี่ยวข้อง ควรเน้นการให้ความรู้ในเนื้อหาที่เกี่ยวข้อง

2.1 สาเหตุ อาการ และการแสดงของ โรคความดันโลหิตสูง

2.2 พยาธิสภาพและการดำเนินของ โรคความดันโลหิตสูง

2.3 การปฏิบัติตนที่ถูกต้องเหมาะสมเพื่อป้องกัน โรคความดันโลหิตสูง

2.4 การเฝ้าระวัง โรคความดันโลหิตสูง โดยไปรับการตรวจวัดความดันโลหิต

อย่างสม่ำเสมอ ที่สถานอนามัยหรือศูนย์สาธารณสุขชุมชน

2. หน่วยงานสาธารณสุขที่เกี่ยวข้อง สามารถนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงการให้สุขศึกษา ในหมู่บ้าน และหมู่บ้านที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรเพิ่มความคิดเห็น ทศนคติเกี่ยวกับการป้องกันโรคความดันโลหิตสูง ชนิดไม่ทราบสาเหตุ ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติในการผ่อนคลายความเครียด ความวิตกกังวล
2. การศึกษาเปรียบเทียบ ผลการให้ความรู้แก่ประชาชน โดยให้สุขศึกษาในหลายรูปแบบ
3. ควรมีการศึกษาวิจัย โดยติดตามประเมินผลการดูแลตนเองของประชาชนในเรื่องควบคุมและป้องกันโรคความดันโลหิตสูง
4. ควรมีการศึกษาด้วยวิธีการอื่นร่วมด้วย เช่น การตรวจวัดความดันโลหิต เพื่อจะได้ทราบระดับความรู้และการปฏิบัติตนระหว่างผู้ที่เป็นความดันโลหิตสูง กับผู้ที่ไม่เป็นความดันโลหิตสูง